

CẬP NHẬT TÌNH HÌNH DỊCH TẢ LỢN CHÂU PHI TẠI TRUNG QUỐC

Ngày 15 tháng 2 năm 2019, Rome

Kể từ khi Bộ Nông nghiệp và Nông thôn Trung Quốc (MARA) xác nhận dịch tả lợn châu Phi (ASF) đầu tiên tại tỉnh Liêu Ninh vào ngày 3 tháng 8 năm 2018,

105 ổ dịch ASF đã được phát hiện ở 25 tỉnh/khu tự trị/thành phố. Hơn 950.000 lợn đã bị tiêu hủy trong nỗ lực ngăn chặn sự lây lan.

Bản đồ 1. ASF đến tháng 8/2018

Nguồn: Veterinary Bureau, MARA, Trung Quốc

Các khu vực bị ảnh hưởng:

Trung Quốc: An Huy, Hắc Long Giang, Hà Nam, Cát Lâm, Liêu Ninh, Giang Tô, Chiết Giang, Sơn Tây, Vân Nam, Hồ Nam và Quý Châu, Hồ Bắc, Giang Tây, Phúc Kiến, Tứ Xuyên, Thiểm Tây, Thanh Hải, Quảng Đông và Cam Túc, Thiên Tân, Trùng Khánh, Thượng Hải và Bắc Kinh.

Khu tự trị Nội Mông và Ningxia Hui.

Hành động của Trung Quốc:

Chính phủ thiết lập vùng dịch 3 km và vùng đệm 10 km quanh vùng dịch. Một biện pháp kiểm soát di chuyển nghiêm ngặt đối

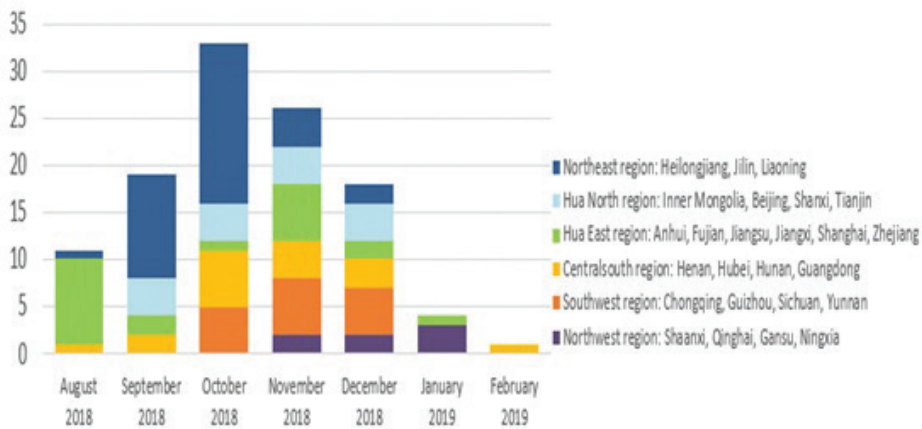
với lợn sống đã được đưa ra và thị trường lợn sống ở các tỉnh bị nhiễm bệnh và các tỉnh lân cận đã bị đóng cửa. Chính phủ yêu cầu tăng cường vận chuyển thịt lợn chứ không phải lợn sống. Các nghiên cứu cho thấy 62% trong số 21 ổ dịch ASF đầu tiên ở Trung Quốc có liên quan đến việc ăn thức ăn thừa. Các chỉ thị về việc cấm cho lợn ăn thức ăn thừa và lưu giữ hồ sơ phương tiện vận chuyển gia súc đã được cập nhật. Các nghiên cứu dịch tễ học của 68 ổ dịch cho thấy 3 nguyên nhân chính gây ra bệnh ASF: 46% do xe cộ và công nhân không được khử trùng, 34% do cho ăn thức ăn thừa và 19% do vận chuyển lợn sống và các sản phẩm của chúng qua các khu vực.

Khi ASF được phát hiện ở lợn rừng, MARA và Bộ Tài nguyên đã đưa ra một thông báo chung về Tăng cường công tác phòng chống và kiểm soát chung đối với ASF ở lợn nhà và lợn rừng hoang. Vào ngày 29 tháng 1 năm 2019, MARA đã ban hành Kế hoạch thực hiện khẩn cấp chống dịch bệnh ASF.

Vào ngày 15 tháng 2 năm 2019, Trung tâm ứng phó thảm họa Đài Loan báo cáo rằng đã phát hiện virus ASF từ một chiếc bánh mì kẹp thịt do một hành khách mang đến sân bay Đài Nam của VietJet từ thành phố Hồ Chí Minh,

Việt Nam vào ngày 5 tháng 2 năm 2019. Trình tự gen cho thấy giống 100% với virus ASF ở Trung Quốc. Nguồn gốc chính xác của thịt là không rõ.

Sau khi đánh giá, khu vực dịch tễ đã được dỡ bỏ tại huyện Zezhou, thành phố Jincheng, tỉnh Sơn Tây vào ngày 13 tháng 2 vì không có trường hợp mới nào được báo cáo ở các khu vực bị ảnh hưởng sau 6 tuần theo dõi và điều tra liên tục. Kể từ ngày 13 tháng 2 năm 2019, khu vực cách ly trong 98 khu vực dịch tễ đã được dỡ bỏ.

Biểu đồ 1. Số lượng làng có ASF trong một tháng ở Trung Quốc (chia theo khu vực)

Nguồn: Veterinary Bureau, MARA, Trung Quốc

Khuyến nghị của FAO với các nước trong khu vực:

- Ngăn chặn dịch bệnh lây lan diện rộng nên được ưu tiên trong các cấp cao nhất của chính phủ.

- Chuẩn bị sẵn sàng (ví dụ: lập kế hoạch dự phòng, quy trình vận hành tiêu chuẩn SOP, hỗ trợ tài chính bảo đảm) để cải thiện cảnh báo sớm, phát hiện và thông báo, phản ứng sớm và phối hợp cần được xem xét và xem xét định kỳ liên quan đến thay đổi tình hình bệnh.

- Áp dụng các biện pháp an toàn sinh học

nghiêm ngặt dành riêng cho ngành chăn nuôi lợn, bao gồm thường xuyên vệ sinh và khử trùng trang trại, phương tiện vận chuyển và cải thiện phương thức chăn nuôi và hệ thống sản xuất.

- Tăng cường giám sát việc vận chuyển lợn sống cũng như các sản phẩm thịt lợn.

- Truyền thông và phối hợp tốt giữa ngành sản xuất lợn thương mại và người nuôi lợn là rất cần thiết để tăng cường hợp tác trong phòng ngừa, phát hiện và kiểm soát ASF. Nhận thức và đào tạo của tất cả các bên liên quan, từ bác sĩ thú y đến nông dân, trung gian và các tác nhân

chuỗi giá trị khác là cần thiết.

- Truyền thông tới công chúng để tránh những tin đồn dẫn đến nhận thức về an toàn thực phẩm và gián đoạn tiêu dùng.

- Đăng ký trang trại, nhận dạng động vật và kiểm duyệt là rất cần thiết để cho phép can thiệp sức khỏe động vật.

- Cấm cho ăn thức ăn thừa.

- Tăng cường xử lý chất thải thực phẩm (dịch vụ thực phẩm, sân bay, cảng biển) có thể chứa các sản phẩm thịt lợn chưa nấu chín.

- Các chiến lược kiểm soát bùng phát phải được áp dụng. Các chiến lược cần được phát triển với sự tư vấn của khu vực tư nhân (các nhà sản xuất lợn và các ngành công nghiệp đồng minh như vận chuyển, vận hành thức ăn) để cải thiện các lựa chọn quản lý bệnh và tuân thủ.

- Tăng cường mạng lưới bên trong về chẩn đoán và quản lý bệnh.

- Hiểu chuỗi giá trị lợn và thịt lợn trong nước, với các nước láng giềng là điều cần thiết để cải thiện quản lý rủi ro.

FAO hành động:

- FAO và MARA đã phối hợp tổ chức Hội nghị xuyên biên giới đa phương tại Tiểu vùng sông Mê Kông để tăng cường hợp tác kiểm soát dịch bệnh động vật xuyên biên giới ở Bắc Kinh (Trung Quốc) từ ngày 22-24/11/2018, bao gồm huấn luyện về phòng chống ASF.

- Ngày 16 tháng 11, FAO-Trung Quốc, Trưởng/AGAH và CVO đã gặp Thứ trưởng MARA và nhân viên cấp cao của Cục Thú y và Trung tâm kiểm soát bệnh động vật Trung Quốc. Một lời kêu gọi đoàn kết để giải quyết mối đe dọa toàn cầu của ASF đối với G20 đã được các quan chức Trung Quốc đề xuất.

- Vào ngày 23 tháng 10, Giám đốc thú y của FAO đã gửi một thông điệp tới CVO của Trung Quốc và các nước Đông Nam Á khuyến khích sự chuẩn bị và cảnh giác cao hơn.

- FAO và MARA đã phối hợp tổ chức tư vấn kỹ thuật về "Ứng dụng công nghệ để tăng cường kiểm soát ASF thông qua phát hiện và ứng phó nhanh" vào ngày 11-12/10/2018 tại Bắc Kinh (Trung Quốc) với sự tham gia từ Cục thú y/MARA, Trung tâm kiểm soát dịch bệnh động vật Trung Quốc (CADC), Trung tâm dịch tễ và dịch tễ động vật Trung Quốc (CAHEC).

- FAO đã tổ chức một cuộc tham vấn khu vực khẩn cấp về tình trạng ASF về giảm thiểu rủi ro và chuẩn bị sẵn sàng tại Bangkok, tháng 9 năm 2018 .

- Nhiệm vụ của FAO đến Mông Cổ và Trung Quốc (tháng 4 năm 2018) để khám phá các cơ hội trong giám sát lợn rừng.

- FAO xuất bản về ASF lan rộng ở châu Á (tháng 3 năm 2018) và kêu gọi hợp tác khu vực bao gồm các biện pháp phòng bị.

Liên kết hữu ích:

- Phát hiện và chẩn đoán dịch tả lợn châu Phi (ASF). Hướng dẫn sử dụng cho bác sĩ thú y (2017)

- Chiến lược khu vực để kiểm soát ASF ở châu Phi (FAO, AU-IBAR và ILRI, 2017)

- Hướng dẫn chuẩn bị kế hoạch dự phòng dịch tả lợn ở châu Phi (2001)

- Đánh giá rủi ro nhanh khi ASF vào Trung Quốc (tháng 3/2018)

- Thực hành quản lý khẩn cấp tốt: Những điều cần thiết

- Thực hành tốt cho an toàn sinh học trong ngành chăn nuôi lợn (2010)

- Video nhận thức về ASF

- Thẻ bệnh OIE Hướng dẫn OIE (2012) Mã OIE báo cáo tình hình ASF hàng tuần của OIE

- Liên minh nghiên cứu ASF toàn cầu ./.

Người dịch: GS.TS Đặng Ngọc Hòa - Hội Thú y Việt Nam.